

Rathausgasse 1
3011 Bern
Telefon+41 31 633 79 31
Telefax+41 31 633 79 29
www.gef.be.ch
info.kaza@gef.be.ch

Anne-Marie Maurer
Telefon+41 31 633 79 32
Telefax+41 31 633 79 29
anne-marie.maurer@gef.be.ch

Za

- roditelje, čija djeca posjećuju vrtiće,
- roditelje djece školskog uzrasta,
- učenice i učenike srednjih škola i škola zanimanja,
- zaposlene u vrtićima, redovnim školama, srednjim i školama zanimanja u kantonu Bern.

Bern, april 2014

Bosnisch/kroatisch//serbische Übersetzung des Merkblattes über Masern für Kitas, Volksschulen, Mittelschulen und Berufsfachschulen

Informacije o ospicama za vrtiće, osnovne i srednje škole i škole zanimanja

U okviru programa "Eliminacija ospica 2015"

- Cijepite se protiv ospica, kako ne biste nešto propustili;
- Ko boluje od ospica, mora tokom 4 dana, nakon izbijanja osipa, ostati kod kuće;
- Osobe, koje nisu cijepljene niti su bolovale od ospica (godišta 1964. ili mlađe) a došle su u kontakt sa nekom oboljelijom osobom, moraju 21 dan ostati kod kuće.

Šta su ospice?

Ospice spadaju u grupu visoko zaraznih infekcijskih oboljenja. Ospice se prenose od osobe do osobe putem kapljica čestica, koje nastaju kihanjem ili kašljanjem. Prvi simptomi se javljaju jedne do tri sedmice nakon zaraze, a to su: temperatura, kijavica, kašalj, upala očiju. Nešto kasnije se javljaju po tijelu mrlje, tipične za ospice. One se šire, polazeći od lica do ostalih dijelova tijela, a temperatura tijela dostiže visoke vrijednosti. Često dolazi do komplikacija kao što sluu upala srednjeg uha (70-90 od 1'000 slučajeva), ponekad do upale pluća (10-60 od 1'000 slučajeva) ili upale moždane srži (2-20 od 10'000 slučajeva). Takodje može doći do nepovratnih oštećenja, a u rijetkom slučajevima ospice mogu izazvati smrt. **Kod odraslih osoba je proces ozdravljenja puno teži i češće dolazi do raznih komplikacija.**

Kada su ospice zarazne?

Oboljela osoba je zarazna puno prije, nego što se pojave mrlje na tijelu. Zbog toga moraju djeca bez imuniteta, omladina i radnici u institucijama, koje su došle u dodir sa oboljelijom osobom, a same još nisu oboljele, što je moguće prije (a to znači dok još nisu zarazne za druge osobe) ostati kod kuće.

Šta de dešava u slučaju da se u nekoj pedagoškoj instituciji (vrtiću, osnovnoj, srednjoj ili školi zanimanja) pojave ospice?

Kako bi se spriječilo širenje ospica, a time i zaštitilo one koji nisu cijepljeni ili koji se ne mogu cijepiti (npr. bebe mlađe od 9 mjeseci ili osobe sa oslabljenim imunim sistemom),

- zaraženim osobama će, u roku od 4 dana nakon pojavljivanja fleka, biti zabranjen boravak u institucijama tj. one moraju ostati kod kuće;
- **osobama, rođenim 1964. godine ili mlađe¹**, koje nisu cijepljene a imale su kontakt sa oboljelima, biti će, maksimalno **21 dan zabranjen boravak u instituciji**, osim ako im podje za rukom da se cijepe u roku od tri dana (72 sata), nakon posljednjeg kontakta sa zaraženom osobom ili u slučaju da su bolovale od ospica. Osobe koje su mogući prenosioci zaraze **moraju ostati kod kuće.** .

Zakonske osnove za navedene mjere u slučaju ospica naći ćete u članu 11 i 16 Saveznog zakona za sprječavanje prenošenja zaraznih bolesti (Zakon o epidemijama, donesen 18. decembra 1970. i član 21 Propisa o sprovođenju saveznog Zakona o epidemijama i tuberkulozi od 22. Maja 1979.).

Kako se možete štititi od ospica?

Cijepljenje je jedina moguća preventivna mjera protiv ospica, što znači da je samo Vaša lična zaštita od zaraze. Preko više od 30 godina se cijepi protiv ospica. Za potpunu zaštitu od ospica je neophodno da djeca, omladina i odrasli, rođeni 1964. i mlađi dobiju dva cjeviva protiv ospica. Ukoliko Vi ili Vaša djeca niste cijepljeni ili ste nepotpuno cijepljeni (to znači da ste cijepljeni sa samo jednom dozom cjeviva) bit će Vam preporučeno da ponovite cijepljenje sa do **dvije doze** cjeviva.

Šta možete sad poduzeti?

Kontrolišite Vaš impfni status kao i impfni status vašeg djeteta (na primjer uz pomoć analize riziko faktora na internet stranici www.stopmasern.ch). Na impfnoj kartici su navedena cjeviva protiv ospica sljedećih naziva: Attenuvax, Moraten, Rimevax, Measles live vaccine, Eolarix, MoRuviraten, Triviraten, Biviraten, MMVax, Rimprix, MMR-II, MMRVaxPro, Pluserix, Priorix, Priorix Tetra. Ukoliko je potrebno, cijepite se naknadno. To se odnosi i na Vaše dijete. Za svu djecu i odrasle rođene 1964. i mlađe su dodatna cjeviva besplatna, to znači da će troškovi ovog cjepljenja do kraja 2005. neće ulaziti u franšizu. ko se cijepi protiv ospica, zaušnjaka i rubeole mora samo još platiti samodoprinos. Ostale troškove preuzima zdravstveno osiguranje.

Šta možete poduzeti, u slučaju da kod Vas ili Vašeg djeteta pojave simptomi zaraze ospicama? Vi ili Vaše dijete osjetite simptome zaraze spicama?

Ako sumnjate da se radi o zarazi najbolje je da se posavjetujete sa ljekarom/ljekarkom. Zaražena osoba nebi smjela da posjećuje vrtić ili školu, to znači da zaraženo dijete ne smije doći u kontakt s ostalom djecom. Prije posjete ljekaru, morate se telefonski najaviti i reći o čemu se radi.

Ukoliko bolujete od ospica ili ako je Vaše dijete zaraženo ospicama, molimo Vas, da o tome odmah informišete direktora/cu institucije, kako bi ove informacije mogle otići dalje na Kantonalnu ljekarsku službu, koja je zadužena za sprovođenje neophodnih mjera zaštite.

Daljne informacije ćete pronaći na slijedećim internet stranicama : www.stopmasern.ch.

Prijateljski pozdravi

KANTONALNA LJEKARSKA
SLUŽBA

Dr. med. Jan von Overbeck
Kantonalni ljekar

¹ Osobe, rođene 1963. i prije se smatraju imunima.